

KuLu/Päivi
Parkkonen

YHTEISKUNTATIETO PERUSTEITA

Kotimaa | Onnellisuus

Raportti: Suomi on jälleen maailman onnellisin maa

Suomi on ollut listan kärjessä nyt viisi vuotta peräkkäin. Tänä vuonna raportissa näkyy myös koronaviruspandemian vaikutus.

Suomalaiset jääkiekkofanit juhlivat Leijonien olympiakultaa finaaliottelua seuraavana päivänä Olympiastadionilla sankasta lumipyrystä huolimatta. Olympiakulta ei ollut vielä mukana vaikuttamassa perjantaina julkaistuun onnellisuusraporttiin. KUVA: JUHA METSO

Maailman onnellisimmat maat 2022:

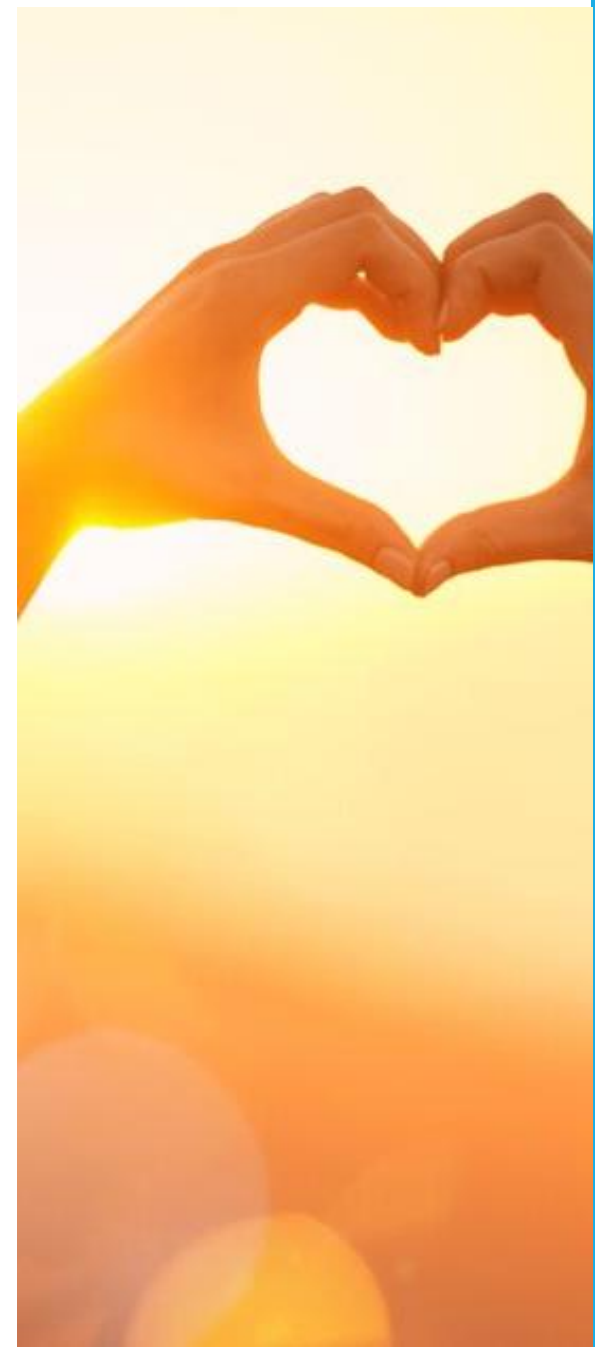
1. Suomi
2. Tanska
3. Islanti
4. Sveitsi
5. Alankomaat
6. Luxemburg
7. Ruotsi
8. Norja
9. Israel
10. Uusi-Seelanti

“Pohjoismaissa ihmiset vastaavat usein myönteisesti, kun heiltä kysytään käsitystä omasta hyvinvoinnista ja mahdollisuuksista vaikuttaa omaan elämään”

Ihmisten oman onnellisuusarvioinnin lisäksi raportin tulokset pohjautuvat erilaisten hyvinvoinnin vaikuttavien tekijöiden tarkasteluun.

Raportti huomioi esimerkiksi **bruttokansantuotteen ja korruption sekä ihmisten sosiaaliset tukiverkostot, terveyden, anteliaisuuden ja vapauden tehdä valintoja.**

- Onnellisten maa – Podcast –sarja YLE

Onnellisuus sisältää
paljon arvoituksellisuutta.

Tulevaisuuden eteen
työn tekeminen on
monelle arvokas asia.

Hämmäntävää,
taustamuuttujilla
on perin vähän
yhteyttä
onnellisuuteen.

Perus-
positiiviset
ihmiset
elävät
pidempään.

Ihmisen on
mahdollista elää
katkerana sata-
vuotiaaksi,
mutta ei se
kivaa ole!

On paljon
asioita, jotka
voisivat
ryöstää
onnellisuutta,
niin ei vaan käy!

Jos haluat edistää omaa
onnellisuuttasi, kohtele
toisia hyvin, arvosta ja
pyydä anteeksi.

Ihr
toive
se
käsittäm

**ONNELLISUUDEN
KUMPPANEITA
OVAT
MIELEKKYYS
JA TOIVEIKKUUS.**

Muita onnellisuuden ja hyvinvoinnin mittareita:

Happy Planet Index mittaa sosiaalisesti ja ekologisesti kestävästä kehitystä. Suomi on tuoreimmassa raportissa vuodelta 2019 sijalla 33 yhteensä 152 maan joukosta.

YK:n Inhimillisen kehityksen indeksi painottaa elinajanodotetta, elintasoja ja esimerkiksi lukutaitoa ja keskimääräistä koulutustasoa. Suomi on vuoden 2020 raportissa 189 maan joukossa sijalla 11.

Better Life Index on OECD:n interaktiivinen palvelu, jossa voi vertailla yhdentoista elämänlaadun indeksiä eri painotuksin 41 maan kesken. Elämäntyytyväisyysindeksissä ykkösenä on Suomi.

Hyvä elämä? Menti.com

- Sanapilvi

Hyvä elämä

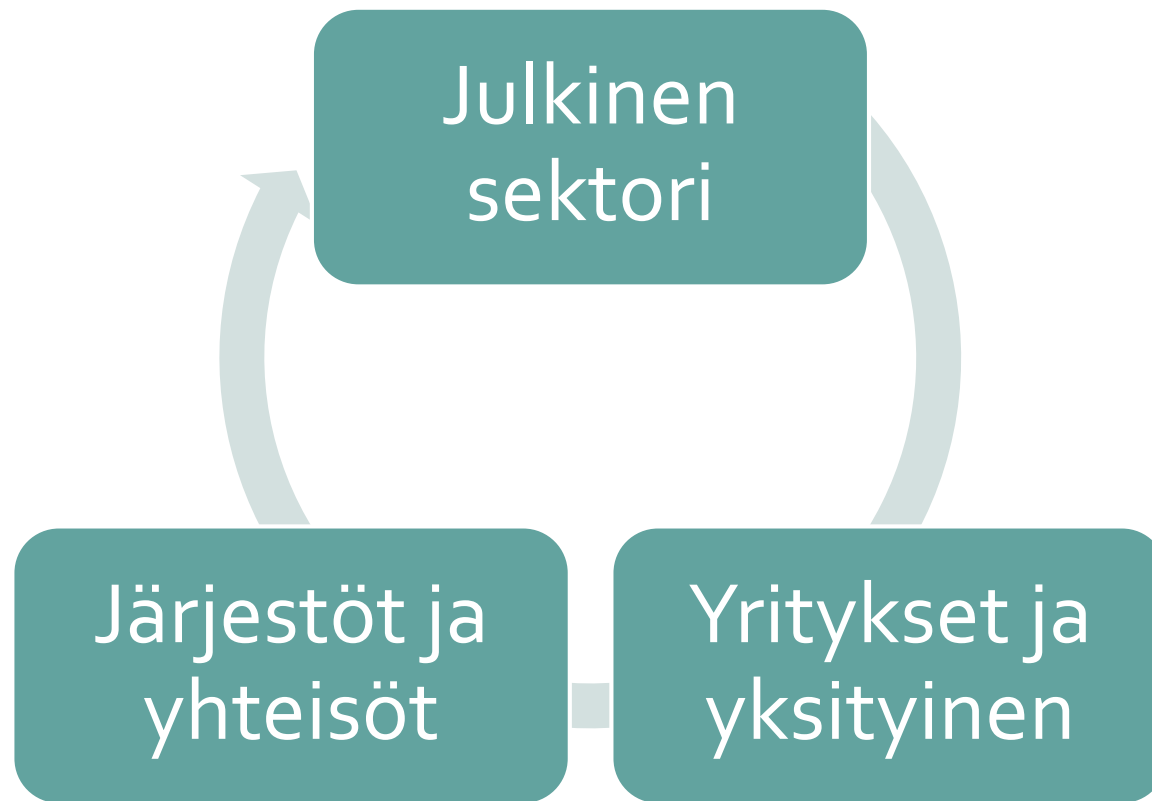
- Suhteellinen tasa-arvo
- Oikeudenmukaisuus
- Luottamus
- Vapaus
- Terveys ja pitkä ikä
- Sosiaaliset suhteet (ystävät, rakkaus, järjestöt, vapaaehtoistyö)
- Hyvä koulutus
- Mielekäs työ
- Varallisuus
- Asunto mukavalla alueella
- Vaikuttamismahdollisuudet
- Vapaa-aika

Mikä on yhteiskunta?

- Valtio ja yhteiskunta ovat eri asioita
 - VALTIO = hallinnon koneisto, instituutiot. Tietty alue ja tietyt ihmiset.
 - YHTEISKUNTA = ihmisten välisten suhteiden muodostama kokonaisuus, luonteeltaan pysyvä.
 - KANSALAI SYHTEISKUNTA = kansalaiset ovat aktiivisesti mukana yhteiskunnan kehittämisessä. Vapaaehtoisuus. Järjestöt ja puolueet.

YHTEISKUNNAN SEKTORIT

Yhteiskunnan määrittelyyn liitetään:

- Alue
- Omintakeinen kulttuuri
- Väestö
- Talous
- Sosiaalinen rakenne ja instituutiot

Suomalainen yhteiskunta:

- Ennen

- Vaatimaton elintaso
- Tehotonta viljelyä
- Omavarastaloutta
- Paljon lapsia
- Tilaton väestö kasvoi
- Säädyt

TEOLLISTUMINEN

- 1879 elinkeinovapaus
 - PUUNJALOSTUSTEOLLISUUS
 - TEKSTIILITEOLLISUUS
 - METALLITEOLLISUUS
- Liikkuminen lisääntyi ja kuljetustavat kehittyivät
- Koulutuksen merkitys kasvoi
- Työväenluokka kasvoi
- Ristiriidat omistavien luokkien ja omistamattomien luokkien välillä

2MS jälkeen:

- Muuttoliike maalta pois -> alkutuotannossa työskentelevien osuus pieneni jyrkästi
- Kaupungistuminen
- Uusi elinympäristö ja elämäntapa
- Teollisuus ja palvelut kasvoivat
- Palkkatyöläisyyden yleistyminen
- Keskiluokkaistuminen
- Hyvinvointivaltion rakentuminen
- Naisten työssäkäynti
- Väestö alkoi keskittyä
- Tulopolitiikka

Yhteiskunnan jatkuva muutos...

- Tehdastyö vähentynyt
 - Tietotekniikka työvälineenä ja informaatioyhteiskunnan synty
 - Keskiluokkaisten palkkatyöläisten määrä kasvanut
 - Epätyypilliset työsuhteet, työn epävakaistuminen.
-
- TEOLLISUUSYHTEISKUNNASTA ELÄMYSYHTEISKUNTAAN
-
- Perustarpeet tyydyttyvät, jolloin sosiaalinen arvostus ja itsensä toteuttaminen muodostuvat keskeisiksi
 - Nautinnonhalu, elinvoimaisuus, itsemääräämisoikeus, itseilmaisu

Maslowin
tarvehierarkia

Mitä yhteiskunnan sosiaalipalveluja tarvitsen/olen käyttänyt?

Neuvolapalvelut (äitiys, lapsuus)

Äitiysavustus,
isyysraha,
vanhempainraha

Lapsilisä

Päivähoitopalvelut

Nuorisopalvelut

Peruskoulu.
Lukio.
Ammattikoulu

Kouluterveydenhuolto,
sairaanhoito,
hammashuolto,
mielenterveyspalvelut,
vammaispalvelut

Perhe-eläke (puoli- tai täysorpoudesta)

Yliopisto, korkeakoulu

Asumisen tuet

Työttömyyden tuet ja palvelut

Vanhuus

Valtio yksilö

Yhteiskuntaan
liittyviä väitteitä:
LIIKUTILASSA –
PERUSTELE

yritys järjestö

1. Hyvinvoinnista vastaa?
2. Lähiomainen jää työttömäksi, kuka auttaa?
3. Lähiomainen tulee vanhaksi, kuka auttaa?
4. Perheeseen syntyy lapsi, kuka auttaa?
5. Nuoren pitäisi löytää kesätyöpaikka, kuka vastuussa?
6. Lähiomainen sairastuu, kuka vastuussa?
7. Joudut pahoinpitelyn uhriksi, mistä apua?
8. Suomeen hyökätään, mikä taho auttaa?
9. Onnellisuuteen vaikuttaa eniten?

Vastaako
hyvinvoinnista
yksilö vai
yhteiskunta?

KESKUSTELUA/KOMMEN
TTEJA/AJATUKSIA?

Yksilöä korostava

- Yksilö vastaa itsestään ja hyvinvoinnistaan
- Ihminen saa toimia haluamallaan tavalla, kunhan ei vahingoita muita.
- Yksilön vapaudet, oikeudet, yksityisomaisuus.
- Verotuksen vähentäminen
- Koulutus, terveydenhoito ja päivähoido yksilön vastuulla.
- Palvelujen osto markkinoilta tai varautuminen riskeihin vakuutuksin

Yhteiskuntaa korostava:

- Yksilö alisteinen yhteisölle
- Yhteiskunnan on säänneltävä ihmisen toimia, yhteiseksi hyväksi.
- Valtio takaa minimitoimeentulon, vapauden ja tasa-arvon.
- Yhteiskunnalla on oikeus verottaa, jotta yhteiset asiat saadaan rahoitettua.
- Yhteiskunta vastaa koulutuksesta, terveydenhoidosta ja päivähoidosta.
- Yhteiskunnan sosiaalihuolto- ja palvelut.
- Yhteiskunta huolehtii heikoimmista tukien ja palvelujen avulla.

KUMPIYHTEISKUNTAMALLI ON MIELESTÄSI PAREMPI, MIKSI?

Kirjoita teksti hyvinvointiyhteiskunnan vaiheista käyttäen käsitteitä:

- Lähteet: kappale 22

Yhteiskunnan rakennemuutos, kaupungistuminen

Elinkeinorakenne maatalousmaa, eheyttämispolitiikka.

Muuttoliike maalta kaupunkeihin, nopea talouskasvu.

Pohjoismainen hyvinvointivaltio ja sosiaaliturva, lapsilisäjärjestelmä, tulonsiirrot

Tasa-arvoinen yhteiskunta, peruskoulu, tuloerot, sukupuolet, päivähoitojärjestelmä.

Suuret ikäluokat. Koulutuksen merkitys.

EU-jäsenyys.

Väestörakenteen muutos, ikääntyminen

Kansalaisyhteiskunta ja järjestöt /kolmas sektori

Poliittinen järjestelmä: 1860-luku, 1906 Eduskunta, 1917 itsenäisyys/1918 sisällissota,

Konsensus-Suomi 1960-1970-luvut, suomettuminen.

Politiikan kolme päälinjaa.

1990-luvun lama, leikkaukset, priorisointi, velkaantuminen. Konsensus-Suomen romuttuminen

